

РІК ВИДАННЯ
XXXV

№ 30 (980)

26 Листопада

1969 р.

Ціна 2 коп.

В погодженні і єдності дій,
в широкому демократизмі і
суворій дисципліні — непоборна
сила нашої партії, основа її
успіхів.

ПО-ДІЛОВОМУ, ПРИНЦИПОВО

СЬОГОДНІ звітно-виборні партійні збори нашого орденосного університету. Це — велика подія не тільки в житті комуністів, партійної організації, але й всього нашого колективу.

Справа в тому, що наші звітно-виборні збори проходять в обстановці всенародного піднесення, викликаного підготовкою до сторіччя від дня народження Володимира Ілліча Леніна. Весь наш колектив — комуністи і безпартійні — сповнені прагнення гідно ознаменувати цю славу дату і взяли на себе високі зобов'язання. Про те, як вони виконуються, як працюють вчені, викладачі, співробітники, вчаться студенти і йтиме мова на зборах.

Звітно-виборні збори, які щойно пройшли на факультетах і в установах нашого вузу, показали, що партійні організації продовжували удосконалювати організаційно-партійну і масово-політичну роботу. На звітно-виборних зборах вузу, очевидно, і піде мова про те, як парторганізації наслідували вказівки ХХІІІ з'їзду КПРС про дотримання колективності в керівництві, про підвищення діловитості, як на цій основі росла активність комуністів, їх непримиренність до недоліків, як втілювались в життя прийняті партійні рішення, спрямовані на поліпшення учбової, наукової і громадської роботи в нашому вузі.

Важливе місце в житті парторганізації посідає ідеологічна робота. Немає сумніву, що питанням ідеологічної роботи на звітно-виборних зборах буде приділена належна увага.

Комуністи проаналізують, як вони виступають активними і послідовними бійцями за ідеї і політику партії, як дають вони рішучу відсіч намаганням ворожої пропаганди посягти сумнів в правоті нашого діла.

Відомо, що комуністична переконаність базується на глибокому вивченні марксистсько-ленінської теорії. Тому слід приділяти особливу увагу діяльності мережі партійної освіти, політичному навчанню членів нашого колективу. А у нас ще є випадки ліберального ставлення до тих комуністів, які не відвідують методологічні семінари. Про це говорилось на партійних зборах філологічного, історичного, геолого-географічного та інших факультетів. Комуністи на звітно-виборних партійних зборах повинні визначити, що зроблено і що необхідно ще зробити для поліпшення всієї нашої виховної роботи і зі студентами.

Ділове обговорення питань ідеологічної роботи, безумовно, сприятиме підвищенню відповідальності комуністів за вирішення завдань, які стоять перед університетом.

Безперечно, комуністи на зборах університету приділять багато уваги питанню успішності. Останнім часом вона помітно знизилась. І про причини цього, про шляхи підвищення якості знань наших студентів повинна йти принципова розмова на зборах.

Увага комуністів мусить бути зосереджена також на таких важливих питаннях, як підвищення ефективності наукових досліджень, швидке впровадження наукових розробок в практику. Слід оцінити, як у нас сприяють творчому росту вчених, особливо молодих, як відбувається їх ідейне гартування.

На зборах треба говорити не тільки про досягнення, але й про недоліки, про причини, що породжують їх, піддавати критиці тих комуністів, які миряться з недоліками і є винуватцями їх, тих, хто працює без достатньої ініціативи і вмогливості до себе і товаришів. Природно, що слід виробити і конкретні заходи по усуненню викритих недоліків.

Звітно-виборні збори університету, рішення, які вони вироблять, без сумніву сприятимуть подальшому згуртуванню нашого колективу, підвищенню активності комуністів, щонайкращому здійсненню завдань, які стоять перед ними. А це, в свою чергу, дасть нам змогу гідно зустріти знаменний ювілей — 100-річчя від дня народження В. І. Леніна.

ЛЕНІНУ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

З ДВАДЦЯТОГО по двадцять п'яте листопада на історичному факультеті нашого університету проходила ХІ сесія міжреспубліканського симпозіуму з аграрної історії Східної Європи. Сесія була присвячена 100-річчю з дня народження В. І. Леніна. В ній взяли участь відомі вчені аграрники-історики Москви, Ленінграда, Києва, Львова, Мінська та інших міст РРФСР, України, Білорусії, Молдавії, Литви, Латвії та Естонії. Це — Лауреат Державної премії цього року академік АН УРСР П. М. Першин, член-кореспондент АН УРСР Ю. В. Бромлей, директор Інституту історії АН Естонської РСР Ю. Ю. Кахк, відомі вчені з цієї проблеми доктори історичних наук А. М. Анфімов, І. Д. Ковальченко, П. Г. Риндзюньський, М. М. Лешенко, О. Г. Маньков та інші.

Проведення ХІ симпозіуму в Одесі свідчить про визнання того внеску, який зробили вчені нашого міста та університету у вивчення проблем аграрної історії.

Сесію відкрив голова оргкомітету симпозіуму член-кореспондент АН СРСР Ю. В. Бромлей. Учасників сесії привітав ректор університету професор О. І. Юрженко та секретар Одеського обкому КПУ Л. В. Гладка.

Подяка

Велику громадську роботу ведуть студенти нашого університету і за його межами.

Так, нещодавно за активну участь в охороні громадського порядку в місті-герої Одесі і зразкову дисципліну Управління внутрішніх справ Одеського міськвиконкому студентам університету В. Паламарчуку, П. Ломинському, А. Крижанівському, Ю. Катошкіну, В. Тростянецькому, А. Руденко, М. Самойлову, Г. Довгошеї, Ю. Шаповалову, Г. Орлову, А. Діордієву, В. Гупакову, Г. Миловидову, С. Станіславському, Л. Найглоту, М. Горголю, С. Павловському, Б. Бурлаці, С. Орлову, В. Нехорошеву винесло подяку.

Цим же студентам буде занесено цю подяку в особову справу.

На пленумі та чотирьох секціях сесії було заслухано близько 100 доповідей і повідомлень, присвячених найактуальнішим проблемам аграрної історії нашої країни з найдавніших часів до Лютневої буржуазно-демократичної революції.

Велика увага на сесії була приділена висвітленню вчення В. І. Леніна про кріпосне право та кріпосництво і особливості розвитку продуктивних сил і виробничих відносин в епоху феодалізму та капіталізму, класової боротьби, становлення і зміцнення союзу робітничого класу та селянства — тієї суспільної сили,

що забезпечила революційні перетворення в нашій країні.

Значне місце в програмі сесії посідали питання пореформеного розвитку Півдня України, над розробкою яких працюють історики нашого університету. З доповідями і повідомленнями, присвяченими аграрній історії Півдня України, виступили вчені історичного факультету З. В. Першина, П. Г. Чухрій, П. І. Воробей і О. І. Полоса та ін.

Треба сподіватися, що робота симпозіуму в Одесі стане поштовхом для подальшого вивчення проблем аграрної історії.

ПРАЦЮВАТИ

ЩЕ КРАЩЕ

КАФЕДРА історії КПРС на одному з своїх засідань обговорила наказ Міністра вищої і середньої спеціальної освіти УРСР, в якому дається аналіз стану воєнно-патріотичного виховання і фізичній підготовці у вузах і середніх навчальних закладах республіки і рекомендуються заходи по їх посиленню.

Серед вузів, зачинателів нового й інтересного в галузі воєнно-патріотичного виховання студентів, названо і наш університет. Тому ми повинні йти вперед, робити більше, ніж було зроблено до цього, і досягти ще кращих результатів. З цього й виходила кафедра, затверджуючи новий план роботи.

Намічено і в подальшому проводити екскурсії для студентів перших та других курсів всіх факультетів місцями революційних подій в Одесі, місцями боїв в період героїчної оборони і звільнення міста-героя, в музей Оборони Одесі і музей Одеського воєнного округу, зустрічі студентів з учасниками Великої Жовтневої соціалістичної революції і громадянської війни на Україні та інші заходи.

Ряд заходів буде проведено разом з спецкафедрою. Вже відбулась цікава екскурсія, організована доцентом Г. Пляшко для студентів першого курсу філологічного факультету на тему: «Посланці В. І. Леніна в Одесі», екскурсія для студентів геолого-географічного факультету, організована доцентом А. Івановим «Місцями революційних подій в Одесі». З великим інтересом знайомились студенти хімічного факультету з експозиціями університетської кімнати Бойової слави, з наявними в ній фотографіями професорсько-викладацького складу — учасників Великої Вітчизняної війни.

Щоб вирішити в повній мірі питання посилення воєнно-патріотичного виховання студентів, кафедра історії КПРС потребує підтримки в цьому з боку університетської ради з воєнно-патріотичного виховання, факультетських партійних і комсомольських бюро.

Посилення воєнно-патріотичного виховання буде добрим вкладом у вирішення спільного завдання — підвищення рівня і якості ідеологічної роботи, в активізації підготовки комсомольської організації університету до складання Ленінського заліку, у всій нашій діяльності, спрямованій на гідну зустріч 100-річчя від дня народження В. І. Леніна.

Доцент М. ГАЛИЦЬКИЙ.

ЗВІТНО-ВИБОРНІ партійні збори комуністів історичного факультету пройшли з великою активністю і піднесенням.

З відповідальністю і всією серйозністю обговорювали комуністи звіт секретаря партійного бюро **В. НЕМЧЕНКА**, головну увагу приділяючи визначенню тих завдань, виконання яких забезпечить гідну зустріч славної дати — 100-річчя від дня народження **В. І. Леніна**.

В доповіді секретаря партійного бюро було підкреслено, що в звітний період вся робота партійної організації факультету була спрямована на реалізацію тих великих і відповідальних завдань, які поставлені в Постанові ЦК КПРС

про підготовку до святкування сторіччя **В. І. Леніна**.

Однією з найголовніших ланок політико-виховної роботи є високо-ідейні лекційні курси, зміст яких забезпечує виховання у студентства радянського патріотизму, інтернаціоналізму, сприяє вмінно молоді вести боротьбу з буржуазною фальсифікацією історією.

На факультеті систематично проводились політзаняття. Особливістю цих занять було те, що в більшості випадків політінформації готувались і проводились самими студентами — партійним і комсомольським активом курсів. Викладачі-агітатори, закріплені за курсами, контролювали підготовку студентів до політзаняття. Ор-

Комунисти історичного факультету є ініціаторами і активними учасниками всіх починань в галузі навчально-методичної роботи. На відкритих партійних зборах і засіданнях партбюро розглядалися питання про авангардну роль комуністів, про роботу курсових, партійних груп, про підготовку до сесій, про хід семінарських і практичних занять.

Виступаючи на зборах комуністи **ДОВГОШЕЯ, СНИСАРЕНКО, СКРИПНИК, ХРАМЧЕНКОВ, ПЕТРЯЄВ, ЧУХРІЙ** та інші внесли ряд пропозицій, спрямованих на поліпшення роботи парторганізації і всього нашого колективу.

Доцент **Н. КАЛЮЖКО**.

В ПОЛІ ЗОРУ

ПАРТІЯ надає великого значення комуністичному вихованню молоді, виробленню в неї цільного революційного світогляду, засвоєння всього багатющого досвіду старших поколінь, необхідності і в подальшому виховувати її в душі вірності ідеям комунізму.

Як зазначив у звітній доповіді секретар партбюро біологічного факультету **В. Губський**, комуністи факультету багато уваги приділяли основним ділянкам роботи — навчанню та вихованню студентів. Чимало зроблено для поліпшення учбового процесу. Так, було організовано самостійну роботу студентів молодших курсів по вирощуванню різних видів рослин на дослідних ділянках. Цьому питанню багато уваги приділяла комуніст **Л. Шапошникова**.

Питанням поліпшення викладання на вечірньому і заочному навчанні була прив'язана конференція, що відбулась на факультеті в квітні цього року.

Але, крім всього того позитивного, що є в організації трудового процесу, слід вказати і на недоліки. Особливо гостро стоїть питання з успішністю, яка в свою чергу залежить від організації навчального процесу, зв'язаного з обладнанням кабінетів та лабораторій.

Нам треба серйозну увагу звернути на те, як навчаються студенти. І більше вимагати від них самих. Кількість боржників мусить стати меншою.

Науково-дослідна робота, як зазначив секретар партбюро **В. Губський**, на факультеті поставлена

непогано: було захищено одну докторську і 8 кандидатських дисертацій. Є чимало й друкованої продукції. Проводили дослідження й студенти, члени НСТ. Наукові роботи наших студентів були представлені на оглядах студентських наукових робіт.

Політико-виховна робота, постійно була в полі зору партійної організації. Проводились політзаняття на факультеті, а також на курсах, в групах. Тут треба відзначити чітку роботу агітаторів **Е. Гурської, А. Дьоміної, Г. Белової, М. Голубцевої, М. Кожури, К. Ноєала** та ін. Проводилась систематична робота і серед студентів-вечірників. Агітатори **В. Світличний, Д. Черевкова** організували цікаві бесіди і зустрічі.

В дебатах виступили комуністи **Тітаренко, Гавенко**, які говорили про матеріально-технічне оснащення навчального процесу, **М. Савчук**, у виступі якого піднімалось питання про роботу методологічного семінару.

Про роботу спецакафедри говорив комуніст **Чурсов**, а про те, як організовано роботу Ботанічного саду — **П. Резнік**. У виступах комуніста **І. Погребняка** піднімалось питання про учбові бази, а про роботу семінарів, проведення політінформацій та стан художньої самодіяльності говорила **А. Дьоміна**.

В дебатах виступили також комуністи **Л. Левченко** та **Л. Шапошников**.

Комунисти затвердили рішення зборів та обрали новий склад партійного бюро. Секретарем знову обрано **В. Губського**.

їх обрано секретарями

На перших засіданнях нових складів партбюро секретарями партійних організацій обрано: біологічний факультет — **В. Губський**; фізичний факультет — **В. Глухова**; геолого-географічний — **О. Полосу**; факультет романо-германської філології — **А. Гриценка**; філологічний факультет — **Г. Пляшко**; механіко-математичний факультет — **М. Краснянського**; юридичний факультет — **Ю. Червоного**; хімічний факультет — **А. Еннана**; історичний факультет — **Д. Урсу**. Секретарем парторганізації ректорату — **С. Сергійчика**, наукової бібліотеки — **О. Ноткіну**, обсерваторії — **Д. Шиліна**, а майстерень — **О. Колаш**.

ЗАВДАННЯ ДНЯ

В РІК, коли наша країна готується відзначити сторіччя від дня народження **В. І. Леніна**, перед комуністами стоять дуже відповідальні завдання, говорила у звітній доповіді секретар партбюро філологічного факультету **Г. Пляшко**. Вона зупинилась на тих інтересних починаннях, які комуністи факультету присвятили Ленінському ювілею. Це — і теоретичні конференції, і добре організована робота ленінського лекторію, на якому з доповідями перед викладачами і студентами виступали провідні вчені-філологи.

Велику увагу партійна організація приділяє питанням ідейного виховання студентів, центром яко-

ПЕРІОД, за який звітувала партійна організація юридичного факультету, говорив у звітній доповіді секретар партбюро **Ю. Червоний**, був роком великого напруження. Колектив факультету, керуючись Постановами партії та уряду, в своїй діяльності виходив з завдань виховання висококваліфікованих спеціалістів, відданості їх справі комунізму.

Роботу партійної організації активізувало те, що на партзборах обговорювались питання про завдання колективу факультету в світлі рішень пленумів ЦК КПРС та ЦК КПУ.

Головним завданням у роботі всіх комуністів було підвищення успішності, дисципліни студентів, виховання їх в душі патріотизму і відданості великій справі, справі побудови комунізму.

Навчання було в полі зору партійної і громадських організацій факультету. Двічі обговорювалось воно на партійних зборах. Партбюро разом з деканатом під час іспитів рішуче поставили питання про підвищення вимогливості до студентів, дотримання дисципліни та порядку проведення заліків та іспитів. І це дало свої результати, хоча й процент успішності на стаціонарі став нижчим.

В центрі уваги, зазначає **Ю. Червоний**, були й питання політико-виховної роботи. Вони обговорювались як на партійних зборах, так і на засіданнях партбюро.

Добре працював на факультеті Клуб цікавих зустрічей, а також школа молодого комуніста, успішно працює і громадський університет правових знань.

На факультеті за звітний період

є певні успіхи і в науковій роботі. Захищено три кандидатських дисертації і одну докторську. Збільшилась кількість друкованої продукції.

Далі тов. Червоний **Ю.** говорить про те, що у роботі партбюро були й недоліки. Основний з них той, що слабо контролювалось виконання прийнятих рішень, деякі пункти рішень не були виконані.

В дебатах комуністи говорили про наболілі питання навчальної, виховної та наукової роботи на факультеті.

Тт. **В. Колмаков** та **Ю. Крючатов** торкнулися важливих аспектів навчальної та виховної роботи, говорили про недоліки в роботі партбюро та факультету в цілому. Особливо турбує комуністів те, що немає потрібних умов для роботи — приміщення тісні, а то й зовсім їх невістачає. Підтримав в цьому питанні тт. **Колмакова** та **Крючатова** і **Л. Стрельцов**, який говорив також про дисципліну студентів, відвідування ними лекцій.

Про стан преси на факультеті говорили комуністи **Столяр** та **Степанов**. А про те, що слід знати, чим живуть студенти в позалекційний час говорив тов. **Михайлов**. Комуніст **Ельчанинов** розповів про роботу народного університету.

Комунисти затвердили рішення зборів та обрали новий склад. На засіданні нового складу партбюро секретарем обрано знову **Ю. Червоного**.

го стали кафедри, прикріплені до певних курсів. Активно працювали комуністи-агітатори **М. Карпенко, І. Дузь** та ін.

Зараз розроблено ряд заходів, спрямованих на підвищення академічної успішності та зміцнення трудової дисципліни.

Комунисти, які виступили в дебатах, торкнулися цілого ряду питань, які хвилюють їх.

Про підвищення рівня активності комуністів в роботі методологічних семінарів говорив завідувач кафедри теорії і методики літератури **Г. Вязовський**. Декан факультету **А. Жаборюк** вказав на ті заходи, яких вживає деканат по підвищенню трудової дисциплі-

ни та успішності студентів.

Партійна організація повинна велику увагу приділяти роботі в гуртожитках, побуту студентів — відзначили у своїх виступах комуністи — доцент **Ю. Касім** та студент **В. Матковський**.

В обговоренні доповіді взяли участь комуністи **А. Москаленко, І. Саєнко, І. Дузь, Є. Прісовський**.

Партійні збори прийняли рішення, в якому головним завданням дня вважається суворе виконання взятих зобов'язань, та обрали новий склад партійного бюро. Секретарем партбюро філологічного факультету знову обрано **Г. ПЛЯШКО**.

Идуть бурхливі, неспокоїні студентські будні. Вони наповнені безліччю різних справ. Тут і комсомольські та профспілкові доручення і участь в художній самодіяльності факультету та університету та багато інших.

Але основне — навчання. І студенти сумлінно відвідують лекції, лабораторні, практичні та семінарські заняття.

Ось і зараз зосереджено, уважно слухають студенти механіко-математичного факультету лекцію доцента **С. Кіро**.

Фото **О. ЗАЙЦЕВА**.

Ми йдемо до Леніна за порадою, приходимо по допомогу. Ми шукаємо в нього відповіді на найважчі й найскладніші питання.

І не можна дати юнаку чи дівчині, які входять в життя, кращої поради, ніж порада вивчати творчість Леніна, знайомитись з його життям, яке стало великим прикладом служіння своєму народові, справі революції.

Його принциповість і цілеспрямованість, небачена працездатність і енергія, вимогливість до людей і перш за все до самого себе, щирість і простота — це ті якості, які завжди будуть зразком для кожного комуніста, кожного комсомольця, для кожної молодої людини, яка замислюється над питанням, «робити життя з кого».

Про багатство і багатогранність ленінської натури розповідає в спогадах, які ми друкуємо сьогодні, соратник В. І. Леніна, видатний вчений і громадський діяч Гліб Максиміліанович Кржижановський.

ЛЮДИНА нам дорога в усій її багатогранності, особливо, коли це людина з тієї рідкої породи, яку ми можемо назвати типовою для представників геніальних людинолюбців.

Адже саме до цих людей і належав наш такий простий, завжди доступний найширшому своєму оточенню, сповнений самовідданої любові до всіх «страждених і знедолених», наш В. І. Ульянов-Ленін.

Якщо ви запитаете першого-ліпшого з нас, стариків, що мали щастя бути в безпосередньому товаристві Володимира Ілліча, чи не було в ньому яких-небудь рис, які могли б бути змінені на краще, ми все відповідно вам одностайно: от уже коли всяке «краще» було б ворогом справді хорошого...

Досить було вже хоч трохи побувати в його товаристві, щоб відчувати, що від нього так і віє особливо підбадьоруючою силою та енергією борця пристрасного, винахідливого, удачливого і з високою ерудицією. Його великий

природний здоровий розум якийсь особливо, по-іллівськи обривався всебічно тонкою обдарованістю, винятковою «сумою розуміння».

Відомо, що угорський маестро Ліст радив російському композиторові О. П. Бородину насамперед пам'ятати, що люди великих справ не боялися бути самими собою.

Ось ця яскрава виявленість справжньої, ніколи нічим не прикрашеної особи відразу впадала у вічі при зустрічі з Володимиром Іллічем, і далі знайомство з ним тільки підкріплювало в нашій свідомості цю його рису.

Чи йде він на відповідальне засідання ЦК або РНК, чи збирається виступити перед багатолюдними зборами робітників у якому-небудь великому заводському цеху (а це були для нього особливо хвилюючі виступи), чи готується він до виступу у Великому театрі, чи очікує він у себе вдома, в цих завітних кремлівських кімнатках, того або іншого відвідувача, перед нами той самий Володимир Ілліч, особливо зібраний і особливо озброєний для боротьби з усім тим, що перешкоджає людям жити по-людськи, такий простий і такий незаперечний щодо ясної переконливості того, що він скаже.

А скаже він лише те, що вважає особливо потрібним для цих чекаючих його людей, що відповідає корінній правді життя, скаже відверто, незважаючи на те, що, може, багатьом з його слухачів буде неприємно, коли вони заглянуть цій правді у вічі.

ЗУСТРІЧ з цією людиною я вважаю найщасливішою подією в моєму житті; революційну діяльність Володимира Ілліча — найбільшим щастям для нашої Батьківщини; ту обставину, що в цю велику і разом з тим критичну епоху, яку переживає в наші дні все людство, Ленін є в очах всіх нових і нових мільйонів людей їх світлим генієм, — найбільш багатонадійним фактором незламного прогресу людства.

І не можна дати кращої поради людям, ніж пораду частіше заглядати у твори Леніна, вивчати те незмірне багатство, яке він залишив людям у своїх працях, у прикладі свого життя.

Як влучно писав О. М. Горький, коли твердив: «Був у ньому якийсь магнетизм, що притягав до нього серця і симпатії людей праці». І далі: «Чарівний був його сміх, — «задушевний» сміх людини; яка, прекрасно вмійючи бачити незграбність людської глу-

поті і акробатичні хитрощі розуму, вмiла втішатися дитячою наївністю «простих серцем».

Коли ми скажемо, що Володимир Ілліч завжди прагнув оточити себе людьми великого таланту і вольової енергії, то цього буде мало. Він буквально готовий був «упадати» коло таких людей, радів з їх успіхів, пробачав їм іноді багато «слабостей», які, здавалося б, не могли не схватитися від його пильного ока.

І коли хто-небудь в його при-

сутності говорив про «негативні якості» того чи іншого товариша, він різко перебивав усяку обивательщину в цьому напрямі:

— Ви мені розкажіть-но краще, яка лінія його політичної поведінки.

І одночасно скільки документів виняткової теплоти цього великого серця зберігає музей його імені!

ПИСАВ і читав Володимир Ілліч з надзвичайною швидкістю і теж з своїми милими, ленінськими особливостями.

Писав без помарок, чітко, гарним, «бісерним» почерком. Любив підкреслювати те, що йому здавалось найбільш істотним (особливо в записках приватного характеру): підкреслює однією, а то й двома рисами... Це частенько поперед-

всюкому рабському пристосовництву.

Якщо книга була його власна, належала Іллічу, він не вагався робити короткі помітки олівцем; які влучно били в ціль.

Підкреслить і поставить два знаки питання: будьте певні, що автор спійманий на гарячому. Написе збоку виразне, іллівське «м, м» — це значить, що досить тут копнути — і автор буде виведений на свіжу воду...

Подум'яна вдача Володимира Ілліча виявлялася і в швидкості й в злагодженості його рухів, в гостронасмішкватому погляді чудових очей, в якійсь звичайній для нього природній «піднесеності» всієї його істоти, в особливій гостроті сприймання всього навколишнього...

Вони вже на другому курсі. Стали соліднішими, більше спостережливості й витримки. Правда, М. Руденко не всіма задоволений — Арбієв порушує дисципліну, Остромицький, Журавський і Грищенко не ліквідували «хвостів». Керівник бесіди з ними, підказує, що тільки через них група не зайняла перше місце по успішності. Навчальний рік — ювілейний, ми йдемо до сторіччя від дня народження В. І. Леніна. І Михайло Олексійович радиться з парторгом, старостою. Чим вони зустрінуть славний ювілей? Перш за все наполегливим навчанням, кращими показниками, високим розумінням ролі юриста в державному апараті, створеним великим гені-

ем В. І. Леніна. Керівник спрямовує увагу студентів на вивчення праць В. І. Леніна. Він бере участь в організації вечорів в клубі інтересних зустрічей. зі старими більшовиками, з працівниками прокуратури, МВС. Виїзди на пояс Бойової слави, задушевні бесіди про Леніна, про значення його праць для юристів.

Зараз М. Руденко взяв на приціл основне питання життя групи — як краще підготуватись до зимової сесії. Група думає, що в змаганні за результати в ювілейному році вона буде на одному з перших місць. І в цьому — велика заслуга керівника групи.

Професор В. КОЛМАКОВ.

НЕ ВИТРАЧАТИ ХВИЛИНИ.

Мал. М. ЖУКОВА.

АГІТАТОР

РОБОТІ в академічних групах партбюро нашого факультету надає особливого значення, бо вони — основні «підрозділи» нашого студентського загону, первинні осередки навчального процесу, де формуються майбутні працівники прокуратури, юстиції, МВС. Тому як політінформаторів, вихователів, а також керівників академгруп партбюро виділило комуністів-викладачів Л. Нагірняка, Є. Додіна, М. Руденка, Е. Шамаріна, Г. Петухова. Останні двоє — кандидати юридичних наук.

М. О. Руденко «прийняв» свою групу торік, коли студенти прибу-

ли до університету. Перший курс — особливий курс. Тут йде перебудова системи, сприйняття учебного матеріалу. Це не школа! Студентів потрібно націлити на самостійну роботу, ввести в основні юридичної професії. Керівник перш за все вивчав кожного студента: чим він цікавиться, рівень його підготовки, образ мислення.

Він встановив тісний зв'язок з парторгом А. Лучко, старостою Б. Поповим, спирається на них. Цілий рік працював М. Руденко з групою. Тут і політінформації, екскурсії, культпоходи. Цілий місяць він жив і працював з першокурс-

никами в колгоспі.

Коли ми у вересні минулого року приїхали до них, то почували як студенти з повагою називали Михайла Олексійовича «наш батько».

І результати повсякденної роботи дали позитивні результати. В зимову сесію вісім студентів склали іспити на «відмінно», а весною майже половина групи, достроково склавши сесію, виїхала в Тюменську область будувати житла.

Цікавий лист надіслав з Сибіру парторг Саша Лучко: «юристи-будівельники працюють так, щоб бути на першому місці, підтримувати честь нашого факультету».

Група стала збіраною, майже не спостерігалось порушень дисципліни. А в новому навчальному році Михайло Олексійович знову зі

своєю групою в колгоспі. Вони вже на другому курсі. Стали соліднішими, більше спостережливості й витримки. Правда, М. Руденко не всіма задоволений — Арбієв порушує дисципліну, Остромицький, Журавський і Грищенко не ліквідували «хвостів». Керівник бесіди з ними, підказує, що тільки через них група не зайняла перше місце по успішності. Навчальний рік — ювілейний, ми йдемо до сторіччя від дня народження В. І. Леніна. І Михайло Олексійович радиться з парторгом, старостою. Чим вони зустрінуть славний ювілей? Перш за все наполегливим навчанням, кращими показниками, високим розумінням ролі юриста в державному апараті, створеним великим гені-

тому ви не спробуєте розважитись хоч трохи хорошою музикою, Володимир Ілліч?

«Не могу, Гліб Максиміліанович: вона занадто сильно на мене впливає». І почувалось, що ця людина, яка мала таку владу над оточенням, ще більшу владу має над собою.

Такою «вихованістю» Володимир Ілліч, звичайно, завдячував і впливові своєї виняткової подружньому згуртованої та обдарованої сім'ї, і тому бойовому загартуванню виняткових подій, у вир яких він був ввергнутий революційною долею нашої Батьківщини, але насамперед і найбільше він завдячував самому собі, тій залізній, вольовій дисципліні, яка була властива Володимиру Іллічу з юних років і яку він зберіг до кінця своїх днів. Він міг бути вимогливим у відношенні до інших, тому що безмежно вимогливим був до самого себе.

Володимира Ілліча можна було легко розсердити розпливчатою характеристикою якої-небудь людини як взагалі «хорошої» людини. «До чого тут «хороша», — аргументував він. — Краще скажіть-но, яка політична лінія її поведінки...».

Володимир Ілліч був партійним товаришем в найкращому розумінні цього слова і в цьому відношенні не знав собі рівного. За його життя ми всі відчували, що його дружне пильне око невтомно стежить за нами, і з великою делікатністю й готовністю він поспішав назустріч, коли тільки переконувався в тому, що товариші перебувають у скрутному становищі. В тісному дружньому колі Володимир Ілліч негайно ставав душею всього товариства. Саме коло нього чути було найпристрасніші розмови і найбільш веселий сміх. Він був надзвичайно обізнаний з індивідуальними особливостями кожного товариша і чудово вмів підходити до людини саме залежно від її особливостей. Лише одного Володимира Ілліч не терпів, як не терпів і Маркс, — фальші, позування, фразистості.

На службі найвеличнішій в світі революції він спалив усі свої сили, він спалив напруженими думками свій геніальний мозок. Незадовго до свого останнього смертельного захворювання, ледве одужавши від попереднього хворобливого припадку, він якийсь говорив мені з збентеженою усмішкою: «Так, мені здається, що я брав на себе надто велике навантаження...». Він говорив це в питальному тоні. Вмираючи, він ще сумнівався в тому, чи достатня його ставка, ставка самого життя.

НЕЩОДАВНО Одеське відділення Спілки письменників України разом з кафедрою історії української літератури нашого університету і правлінням Будинку вчених урочисто відзначили 50-річчя з дня народження критика і літературознавця доктора філологічних наук Івана Михайловича Дузя.

Ювіляра тепло і душевно привітали його університетські колеги, товариші, студенти, одеські письменники.

З словом про І. М. Дузя виступив професор, доктор філологічних наук А. В. Недзвідський. Серед багатьох поздоровлень на адресу І. М. Дузя були привітання від Правління Спілки Письменників України, вчених АН УРСР С. Крижанівського, Л. Новиченка, П. Федченка, від Театрального товариства і багатьох культурних установ нашого та інших міст України, від учених Болгарії.

В численних привітаннях, телеграмах, виступах говорилось про І. М. Дузя як про талановитого науковця, автора майже двадцяти книг і сотні статей, досвідченого педагога, про людину великої пристрасності, неспокоїного серця, невтомного організатора.

В НАУКОВИХ ГУРТКАХ

Дошки оголошень факультетів зарясніли повідомленнями про засідання наукових гуртків. Це — зримий результат поживлення роботи студентського наукового товариства.

Нещодавно відбулись засідання гуртків на історичному, філологічному, факультеті романо-германської філології та інших. Повідомлення про роботу деяких з них ми і друкуємо сьогодні.

На факультеті романо-германської філології нещодавно відбулося чергове засідання наукового гуртка зарубіжної літератури. Учасники його прослухали доповідь студентки третього курсу Т. Мордовської «Ф. Дюрренматт і його повість «Обіцянка»».

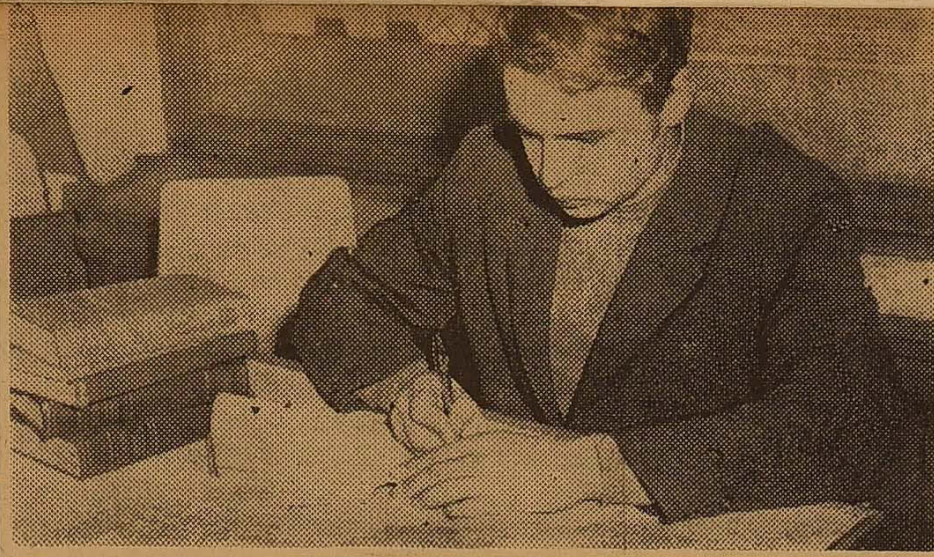
Попереду в гуртківців цікаві засідання з доповідями, присвяченими проблемам творчості сучасних зарубіжних письменників.

* * *

Днями відбулось засідання психологічного гуртка. На ньому з доповіддю «Деякі риси психології дитинства в оповіданні І. С. Тургенева «Бежин луг» виступила студентка першого курсу А. Киршнова.

* * *

Члени гуртка по вивчення зарубіжної літератури цими днями заслухали доповідь студентки четвертого курсу філологічного факультету Т. Папишевої, яка присвячувалась дослідженню А. Моруа «Прометей, чи Життя Бальзака».

Людно зараз у читальних залах, кабінетах. Студенти готуються до семінарських, практичних занять.

Особливо багато доводиться працювати першокурсникам — і студентам стаціонару, і вечірникам.

На фото: студент-вечірник юридичного факультету О. Поліщук готується до семінарських занять з історії партії.

Фото О. ЗАЙЦЕВА.

ПОРАДИ ПЕРШОКУРСНИКАМ

ВСІ СИЛИ—НАВЧАННЮ

ПЕРШОКУРСНИКАМ треба навчитися з самого початку доцільно витрачати свої сили і вміло організовувати свою діяльність в університеті.

Ми не згодні з твердженням, що добутий у школі досвід навчання зовсім не придатний в університеті. Учні старших класів сучасної школи привчаються і лекції слухати, і певну літературу опрацьовувати, володіють початковими навичками праці в лабораторії. Випускники шкіл здатні робити узагальнення і самостійно оцінювати факти і події. Але цього досвіду для навчання у вищій школі недостатньо.

Навчання у вузі суттєво відрізняється від шкільного не тільки тим, що тут студенти оволодівають наукою на сучасному рівні її розвитку і в напрямку підготовки до професійної діяльності, а й тим, що в системі вузівського навчання велике місце займає самостійна робота студента. А самостійна робота вимагає вміння себе організувати на дотримання сталого режиму і систематичності в праці. Потрібні вольові зусилля, настирливість, віра у свої сили. Тільки за таких умов першокурсник швидко входить у ритм навчання на факультеті і оволодіває вмінням систематично опрацьовувати літературу і виконувати завдання з усіх наук, що вивчаються в семестрі.

Висловимо кілька порад першокурсникам.

ПО-ПЕРШЕ. Щорічна практика доводить, що деякі першокурсники терплять невдачі у навчанні бо не виявляють глибокої зацікавленості обраною спеціальністю і факультетом. Їм не подобається фах, або вони не знають, кого з них готують, а тому й байдуже ставляться до занять і до обов'язків студента. Такий стан небезпечний, бо можна позбутися студентського звання і бути виключеним за неуспішність. Найчастіше буває так, що такий студент залишається в університеті, бо він як-так дістає задовільні оцінки, але фахівець з нього виходить дуже поганий.

Отже, кожному першокурснику варто подумати над цим. На кафедрі чи у викладачів він повинен дістати консультації щодо основного напрямку навчальної роботи, тієї професії, яку він одержить на факультеті.

ПО-ДРУГЕ. Частина першокурсників, перебуваючи у полоні поганих звичок, набутих раніше у школі, дивляться на навчання лише як на сприймання і наступне

запам'ятовування готових положень і фактів, почутих на лекції або викладених у підручнику. У лексиконі таких студентів можна знайти улюблені твердження: «вивчив», «запам'ятав», «встиг записати», або — «забув», «не вивчив», і т. п. Але ніхто з цих студентів не говорить: «зрозумів», «знайшов матеріал», «переконався», «не погоджуюсь з таким висновком» і т. п. Це означає, що ця частина студентів школярськи дивиться на навчання і ще не розуміє того, що головне в знаннях студента — не суцільна маса знань, а вільне володіння цими знаннями, розуміння теорії, усвідомлення закономірностей, за якими відбувається процес розвитку у природі чи суспільстві, вміння використати знання у практиці.

До такого глибокого опанування знаннями й слід прагнути з перших днів навчання.

Практична порада зводиться до того, щоб і на лекціях, і на семінарах, і в самостійній роботі над книгою першокурсник привчався до самостійного осмислення причини і наслідку, виявляв для себе залежності між фактами чи подіями, ставив питання, сперечався, добував матеріали у бібліотеці. Потрібно бути у постійному пошуку, розвивати у собі здатність аналітично мислити. Такі прагнення швидко перетворюються у звичку, а допитливість і творче міркування стають важливою рисою студента.

ПО-ТРЕТЄ. Спокусою для першокурсника є те, що в університеті немає щоденного опитування, як у школі, а екзамені ще далеко. І буває, що дехто обмежує себе лише тим, що готується до семінару та до практичних занять. Над лекційними курсами не працює. А під кінець семестру такий студент, у крайньому випадку, має лише записи лекцій у зошиті, а в голові є тільки загальні уявлення або й зовсім нічого немає. Перед екзаменом починається штурмування, наспіх студент готується, або «скласти».

Такі студенти, справді, часто «складають». Але що у них в голові залишається після іспиту? Майже нічого.

Зрозумілою є наша порада: з початку семестру примусити себе працювати над усіма предметами, що вивчаються у семестрі. Розробити для себе суворий тижневий і на кожний день режим. Виділити час для самостійної роботи з кожної науки.

В зв'язку з цим звернемо увагу і на етично-емоційний бік навчан-

ня. Якщо студент сумлінно і систематично працює, дедалі все більше захоплюється наукою, пізнає її глибини, і знаходить вихід для творчості, то в такому випадку кожний новий крок навчання приносить йому глибоке моральне задоволення і почуття радості. Коли ж у студента немає системи у роботі, а основним методом стає зубрячка, то таке навчання не приносить ні етичного задоволення, ні естетичної насолоди.

ПО-ЧЕТВЕРТЕ. А як розподілити свій час? Скільки годин відвести на самостійну роботу?

У кожного студента виробляється власний стиль праці і свої норми. Індивідуальні відхилення закономірні. Але початкуючому студенту варто прислухатись до того, що є у досвіді, скористатись нормами, що вже виробились у практиці.

Наведемо, як приклад, добовий розподіл часу, який відбиває періодичні нормативи використання часу на основні потреби студента.

Обов'язкові заняття — 6 годин; самостійна робота — 4 години; громадська робота — 1 година, культурні заходи — 3 години; відпочинок — 1 година; побутові справи — 2 години; сон — 7 годин.

Зрозуміло, що не кожного дня можна витримати наведені норми. Наприклад, виконання громадських доручень або різні культурні заходи можуть бути зосереджені в окремі дні тижня. Цим самим в ці дні буде збільшуватись час на решту обов'язків — на самостійну роботу особливо. Важливо, щоб тижнева норма (36 годин) не зменшувалась.

Ще одна порада, п'ята. Першокурснику слід якнайповніше використати час, відведений на культурні заходи. Одеса — місто-герой — має великі можливості для задоволення культурних потреб студента. Музеї, театри, історичні місця, бібліотеки і клуби — все слід використати. Крім того, художня самодіяльність, різні гуртки, лекції і диспути — все це до послуг першокурсника в нашому університеті. Слід тільки мати на увазі, що названі нами культурні заходи є не просто розвага, а досить ефективно джерело для задоволення духовних потреб студента і його всебічного розвитку.

Отже, творчої праці в навчанні і повнокровного життя в колективі університету бажаємо вам, першокурсники!

Доцент І. КОБИЛЯЦЬКИЙ.

В цей день в парку імені Леніна було людно. Тут відбувались змагання бігунів, які присвячувались славній річниці Жовтня.

В забігах взяло участь близько тисячі студентів. Місця серед факультетів розподілено так: на першому місці — історичний факультет, на другому — філологічний. Третє місце за фізичним, а четверте — за юридичним. На п'ятому місці геолого-географічний, на шостому — хімічний, на сьомому — механіко-математичний, на восьмому — факультет романо-германської філології, на дев'ятому — біологічний факультет.

В особистій першості серед жінок відповідно перше, друге і третє місця зайняли Степаненко з факультету романо-германської філології, Сусленко з фізичного і Гранчова з хімічного. Серед чоловіків в забігу на 1000 метрів на першому місці студент геолого-географічного факультету Жигунов, на другому — студент-історик Ковальчук, на третьому — студент філологічного факультету Плосконос. В забігу на 3000 метрів на першому місці студент-фізик Ільченко, на другому — студент геолого-географічного факультету Лаговський і на третьому — студент-біолог Губанов.

ЛОЦІЇ КНИЖНОГО МОРЯ

В нашій країні тільки щотижня виходить в середньому близько півсотні книг. А за місяць, а за рік?

Як довідатись про них, як знайти потрібну тобі серед цього моря книг?

Для цього не обов'язково звертатися до бібліотеки. Про це ви можете довідатись, не виходячи з дому, якщо випишете газету «Книжное обозрение». Вона видається Комітетом по пресі при Раді Міністрів СРСР і виходить щотижня.

Газета «Книжное обозрение» є досвідченим лоцманом в книжковому морі, кваліфікованим провідником читача по найрізноманітніших дорогах знань. Вона дає відомості про книги, які виходять в союзних і республіканських видавництвах, знайомить з найбільш інтересними книгами, що вийшли за рубежом.

Тут читач одержить не тільки відомості про книги, які щойно вийшли з друку, але й прочитає корисні анотації на них, написані бібліографами, вченими, спеціалістами різних галузей знань.

Передплачуйте газету «Книжное обозрение».